

# РЕШЕНИЕ

№ 223

гр. София, 20.02.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-6**, в публично заседание на  
тринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния  
състав:

Председател: Елена Радева

при участието на секретаря Габриела М. Влагова Боботилова  
като разгледа докладваното от Елена Радева Търговско дело №  
20221100900540 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

В исковата си молба ищецът СГС твърди, че едноличният собственик на капитала и представляващ ответното дружество „Ц.Ф.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, Р.Б. А.А, ЕГН \*\*\*\*\* е починала на 09.07.2021 година. От този момент дружеството е без управител, тъй като нов управител не е вписан. Ето защо моли съда, на основание чл.155, т.3 ТЗ, да постанови решение, с което прекрати дейността на ответника.

В срока за отговор ответникът „С.Б.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, чрез особения си представител, адв. В. Я., депозира молба в срока за отговор на исковата молба, с която сочи, че А.а има наследници, с които не е успял да осъществи контакт. Тези наследници би следвало да са придобили наследството на А.а, но по делото не са налични данни дали знаят за смъртта на соята майка и ако знаят дали не са били налице обективни пречки за преобразуване на наследеното дружество и избор на нов управител. Не са налице данни дали е направен отказ от наследство от страна на наследниците.. Твърди, че от прекратяване на дейността на дружеството за тези наследници могат да възникнат вреди, а становище то откритото наследство от тяхна страна няма.

Твърди, че производството е изначално опорочено и поради това не може да осъществи адекватна защита на страната по делото.

Моли съда да върне исковата молба за отстраняване на констатирания порок, а при условие на евентуалност – да издири наследниците, за да изразят становище по претенцията.

Препис от тази молба е връчен на ищеца по делото СГС, който не взема

становище.

В хода на производството ответникът заявява, че нормата на чл.155, т.3 ТЗ противоречи на чл. 17, чл.19 КРБ, на чл.1 от Протокол №1 към ЕКПЧОС; на чл.6 от цитирания нормативен акт и на ХОПЕС-чл.47. Моли съда да констатира това противоречие и да отхвърли претенцията.

С определението си по чл.374 вр. с чл.140 ГПК съдът се е произнесъл по следните възражения на ответника.

По редовността на исковата молба.

Възраженията на особения представител на ответника за порочни действия от страна на СГП са неоснователни.

Касае се за конститутивен иск, предявен от надлежна страна, чийто фактически състав е свързан с установяване на отрицателните предпоставки, посочени от закона – дружество, което няма вписан управител за период от 3 месеца.

Възможностите за това наследниците на едноличния собственик на капитала да продължат дейността на дружеството, ако това е предвидено в дружествения акт са въпроси по съществото на спора, а не по редовността на исковата молба.

Законът не вменява на НАП и Прокуратурата да издирват наследниците и да им поясняват правата, които имат по закон, като предпоставки за предявяване на иска по чл.155, т.3 ТЗ.

Съобразно нормата на чл.157 ТЗ дружеството, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго или наследниците не поискат да продължат дейността му.

Дори и са започне ликвидационното производство, ако не е налице изключението по чл.157 ТЗ, нормата на чл.274 ТЗ предвижда възможност компетентните органи да вземат решение да продължат дейността му, при условие, че не е започнало разпределение на имуществото. Съгласно изречение последно тази разпоредба намира приложение и в хипотеза на чл.155, т.3 ТЗ. Узнаването за започналото ликвидационно производство е гарантирано от вписването на решението на съда при уважаване на иска по чл.155, т.3 ТЗ в ТР, което се извършва на основание чл.14 от ЗТРРЮЛНЦ.

За пълнота на изложението следва да се посочи и това, че в чл.9, т.5 от действащият учредителен акт на ответника е предвидено, че дружеството се прекратява със смъртта на едноличния собственик.

При така изложените мотиви съдът е оставил възражението на адв. Я. без уважение.

По допустимостта на иска и наличие на интерес от нейното предявяване.

Необходимостта от предявяване на иска по чл.155, т.3 ТЗ е наложена от това, че прекратяване на дружеството е обстоятелство, подлежащо на вписване и това вписване е с конститутивен характер ( арг. от нормата на чл.140, ал.3 ТЗ). За да се извърши вписване следва да се инициира охранителното производство, а прокурорът не попада в кръга на лицата,

посочени от законодателя по чл.15 ЗТРРЮЛНЦ. Следователно, вписване може да се извърши въз основа решение на наследниците на починалия едноличен собственик на капитала, а при липса на такова решение – въз основа на съдебно решение. Прокуратурата не е оправомощена за иска вписване на настъпилата промяна. Необходимостта от вписване на прекратяване на дейността на дружеството, с оглед на принципите на публичност, вярност, въз основа на които работи ТР, даващи закрила на обществения интерес, предпоставят необходимост от предявяване на конститутивния иск по чл.155, т.3 ТЗ.

Поради това настоящият съдебен състав приема, че искът е допустим.

Съдът от фактическа страна приема следното:

По делото не се спори, че едноличният собственик на капитала на ответника и негов представляващ, Р.Б. А.А, ЕГН \*\*\*\*\*, е починала на 09.07.2021 година.

Не се спори и относно това, че вписване на друг управител по партидата на ответника не е извършено след неговата смърт (включително и към датата на постановяване на настоящето решение, което се констатира от съда след извършена служебна справка по партидата на ответника).

От приобщената като доказателство справка от база данни „Население“ се установява, че починалото лице е оставило като свои наследници по закон низходящи- син И.Б. М., дъщеря С.Б.М. и син В.Б.М..

Нормата на чл.155, т.3 ТЗ предоставя възможност прокурорът да предяви конститутивен иск за прекратяване на търговското дружество, ако същото е без вписан управител и това състояние е продължило минимум три месеца, каквато и е настоящата хипотеза. Разпоредбата има санкционен характер и нейният произход се съдържа в структуроопределящата роля на управителя на дружеството с ограничено отговорност. Тази роля се извежда от това, че управителят е волеизразяващ орган, чрез който дружеството влиза в правоотношения с другите правни субекти. Както е прието в ТР№ 3 от 15.11.2013г. по тълк. д№3/2013г. на ОСГТК на ВКС:“ Органите на ЮЛ са средство, чрез което волята на ЮЛ се формира и изразява по отношение на трети лица. Органите на ЮЛ съвпадат със самото ЮЛ. Волята на органите се обявява за воля на ЮЛ, а действията им - за негови действия. При юридическите лица процесът на волеобразуване и процесът на волеизявяване са отделени и са в компетентност на различни органи... Компетенциите на управителя включват управленска дейност - организиране и ръководство дейността на дружеството, както и дейност, като волеизявяващ орган. Действията, извършени от управителя, обвързват дружеството“.

Ето защо липсата на един от основните органи в структурата на дружеството води до невъзможност за дружеството да участва в гражданския и търговския обмен. Това обстоятелство е основателна причина да се прекрати неговата дейност, ако липсата на вписан управител е продължила поне три месеца, който срок законодателят е приел за необходим и достатъчен, за да се финализира процедура по вписване на нов управител.

Ако и след този срок е налице липса на вписване се приема, че дружеството (чрез собственика на капитала, който може да е физическо лице, юридическо лице или няколко физически или юридически лица) е дезинтересовано от собственото си съществуване. Именно при наличие на подобно бездействие законодателят е предвидил възможност да се инициира исково производство, за да бъде прекратена дейността (тъй като прокурорът няма правомощия да иска вписване на това обстоятелство от компетентния административен орган, пред който се развива охранителното производство- Агенцията по вписване, вписването се извършва на основание чл.14 ЗТРРЮЛНЦ въз основа на решение на компетентния окръжен съд).

Относно доводите на особения представител на ответника, че нормата на чл.155, т.3 ТЗ противоречи на Конституцията на Република България и международните актове, по които държавата е страна, които гарантират права и законни интереси, в случая на наследниците на починалия едноличен собственик на капитала.

По виждане на състава такова противоречие не е налице и това е така, тъй като, както е посочено и по- горе, действащият дружествен акт предвижда със смъртта на едноличния собственик на капитала, дружеството да се прекрати. Тази възможност е съобразена със свободата на търговската инициатива и свободата собственикът на капитала да извършва разпореждане с притежаваните от него активи, включително и последиците от неговата смърт.

Следователно необходимо е да се направи разграничение между самото дружество, неговия едноличен собственик на капитала, правата и задълженията на тези отделни субекти и правата и задълженията на наследниците на едноличния собственик на капитала.

Както е посочено по- горе нормата на чл.155, т.3 ТЗ предвижда прекратяване на дейността на дружеството, поради липса на структуроопределящ орган, което състояние е продължило за срок, който не се приема за разумен от фактическа и юридическо гледна точка.

По отношение на собственика на капитала- както е посочено по- горе, неговата смърт и последици от нея могат да бъдат уредени със самия учредителен акт- прекратяване на дружеството, а неговото бездействие е санкционирано от закона чрез прекратяване на дейността на дружеството. Прекратяването не може да се разглежда като нарушение на конституционно уредените права на тези правни субекти, нито като нарушаване на същите, тъй като правата са дадени, за да бъдат упражнявани. Всяко бездействие и неупражняване на законово регламентирани права води до неблагоприятни последици за техните титуляри / напр.погасяването им, чрез института на погасителната давност; до прекратяването им - напр. при неупражнено право на строеж; а в настоящия случай до прекратяване на дейността на дружеството и в резултат на това засягане на правата, които произтичат от членствената връзка между собственика/ците на капитала и самото дружество/. Следва изрично да бъде отбелязано обстоятелството, че започване на ликвидационното производство гарантира на собствениците на

капитала, респ. на техните наследници, възможността да получат своята ликвидационна квота, поради което не може да се приеме, че е налице нарушение на тяхното притежание, собственик или както е прито в нормативните актове, на които се позовава особеният представител на ответника.

По отношение на наследниците на собственика на капитала, който е физическо лице.

За последните съществува възможност да станат съдружници, респ. да получат паричната равностойност на дружествения дял, която съответства на квотата на наследяване на всеки от тях.

Съдът вече е пояснил, че дори и са започне ликвидационното производство, ако не е налице изключението по чл.157 ТЗ, нормата на чл.274 ТЗ предвижда възможност компетентните органи да вземат решение да продължат дейността му, при условие, че не е започнало разпределение на имуществото. Съгласно изречение последно тази разпоредба намира приложение и в хипотеза на чл.155,т.3 ТЗ. Узнаването за започналото ликвидационно производство е гарантирано от вписването на решението на съда при уважаване на иска по чл.155,т.3 ТЗ в ТР, което се извършва на основание чл.14 от ЗТРРЮЛНЦ.

Цитираните от адв. Я. норми на КРБ, Протокол №1 към ЕКПЧОС; на чл.6 от цитирания нормативен акт и на ХОПЕС-чл.47. Нормите гарантират правото на собственост, правото на нейното мирно ползване и забрана за това собственикът да бъде лишен от своята собственост (освен в интерес на обществото и съгласно условията, предвидени в закона и в общите принципи на международното право); ползването на имуществото може да бъде уредено със закон до степен, необходима за общия интерес.

Тези прокламирани постановки, явяващи се и конституционно закрепени принципи в действащия основен закон на територията на Републиката не се нарушават от процесната норма, тъй като разпоредбата на чл.155, т.3 ТЗ се явява в закрила на обществения интерес и по никакъв начин не възпрепятства правата на собственика/ ците на капитала, които са физически лица, респ. на техните законните наследници (в настоящия случай, тъй като приложението на чл.155, т.3 ТЗ е норма, която се прилага и за случаите, когато собствеността на капитала е притежание на други лица, които не са починали, а просто са бездействали и не са взели решение, като субстрат на общото събрание на дружеството за избор на нов управител). Със смъртта на едноличния собственик на капитала не възниква автоматично право за неговите наследници за членство в търговското дружество и това е така, тъй като членственото правоотношение се явява комплексно по своя характер и по силата на настъпилото, на основание на закона, правоприемство, за наследниците възникват имуществените права, които са съществували в патримониума на техния наследодател, но не и неимуществените такива. Основното имуществено право е правото да получат парична равностойност на дружествения дял и то само при условие, че такъв може да бъде формиран.

Съдебната практика приема /напр. с решение №207/06.01.202г., постановено по гр.д.№4662/2019г. на трето г.о. на ГК на ВКС, което се опира на решение №3 от 28.04.2020 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 5/2019 г./обн., ДВ, бр. 42 от 12.05.2020 г./, че правовата държава се изразява в отричане на абсолютната власт в държавата, признаване на господството на правото, гаранции и закрила на личната и политическата свобода и др., като конституционният принцип на правовата държава се формира от съчетаването на двата елемента – формалния, включващ правната сигурност, и материалния, обхващащ материалната справедливост, който е вътрешно присъща негова характеристика.

Всъщност чрез нормата на чл.155, т.3 ТЗ се изразяват този необходим дуализъм при регламентацията на прекратяване на дружеството, чрез упражняване от страна на прокуратурата на потестативното и право да иска постановяване на конститутивното решение за прекратяване на дружеството – от една страна се гарантира правната сигурност в търговския оборот, чрез прекратяване на едно нефункциониращо търговско дружество, чрез запазване на възможността то да продължи своето съществуване, при условията на чл.274 ТЗ, както и гарантиране на правата на собствениците на капитала, респ. на техните наследници, при осъществяване на ликвидационното производство. Следователно нормата не противоречи на Конституцията на Републиката, нито на посочените от особения представител на ответника Протокол №1 към ЕКПЧОС; на чл.6 от цитирания нормативен акт и на ХОПЕС-чл.47.

При установен фактически състав на чл.155, т.3 ТЗ съдът приема, че предявеният конститутивен иск се явява основателен и следва да бъде уважен.

По разноските.

С оглед изхода на спора, то ответникът следва да бъде осъден да заплати разноските по това дело в размер на 80лв. дължима държавна такса по сметка на СГС и заплатеното възнаграждение на особения представител в размер на 300лв.

Водим от изложеното съдът

## **РЕШИ:**

На основание чл.155, т.3 ТЗ, ПРЕКРАТЯВА дейността на ТД „Ц.Ф.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Триадица“, ж.к. „\*\*\*\*“, ул. „\*\*\*\*“, по предявен иск от Софийска градска прокуратура.

На основание чл.78, ал.6 ГПК, ОСЪЖДА ТД „Ц.Ф.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Триадица“, ж.к. „\*\*\*\*“, ул. „\*\*\*\*“, да заплати по сметка на СГС сумата от 380 лв., представляваща дължима държавна такса в размер на 80 лв. и за възнаграждение на особения представител на ответника, в размер на сумата от 300лв.

Решението подлежи на обжалване пред САС в 2- седмичен срок от връчването му на страните (на ответника – чрез назначения особен представител), а след влизането му в сила – препис от него да се изпрати служебно на АВ - ТРРЮЛНЦ.

Съдия при Софийски градски съд: \_\_\_\_\_